

De wetten van de stilte

DE WETTEN VAN DE STILTE

Lenny Schouten

Voor alle slachtoffers van het Colombiaanse conflict
die hun verhaal met mij hebben willen delen en in
het bijzonder voor mijn 'Colombiaanse moeder'.

Lenny Schouten

© 2014 Lenny Schouten
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp: Peggy Kuiper
Model cover: Luisa Santiago
Foto omslag: Peggy Kuiper
Foto auteur: Miranda Mars
Opmaak binnenwerk: CO2 Premedia
www.lennyschouten.com

land en op haar schoonheid en ze vinden het verschrikkelijk dat Colombia voornamelijk geassocieerd wordt met drugs, guerrilla en conflictgerelateerde problemen. Persoonlijk vind ik Colombianen een van de meest vriendelijke volkeren waarmee ik tot dusver kennis heb mogen maken. Een verhaal over Colombia is niet compleet als deze kant van dit door oorlog verscheurde land onderbelicht blijft. Om deze reden is vanuit dit perspectief het boek 'De wetten van de stilte' ontstaan. Het vertelt een verhaal dat zich afspeelt in het prachtige land Colombia, maar dat tegelijkertijd niet voorbij gaat aan de slachtoffers wiens stemmen gehoord moeten worden.

*De ultieme tragedie is niet de onderdrukking en het geweld
door slechte mensen, maar de stilte van de goede mensen.*

Martin Luther King

In een land als Colombia is praten over thema's rondom het conflict gevaarlijk. Niet alleen voor slachtoffers en hun geliefden, maar ook voor de mensen die werken met deze thema's. Toch sprak ik met dappere slachtoffers en hun families, mensenrechtenorganisaties, psychologen en anderen die zich inzetten voor vrede en gerechtigheid. Velen van hen verzochten mij de verhalen van slachtoffers bekend te maken aan de wereld. Hun stem moet gehoord worden, want veel stemmen van goede mensen zwijgen nog steeds. Te veel vrouwelijke slachtoffers leven nog in eenzaamheid met hun trauma's, bang voor uitsluiting en veroordelingen.

Het boek dat voor u ligt is deels fictief, geïnspireerd door en gebaseerd op ervaringen en verhalen van slachtoffers die ik in Colombia heb opgetekend. De ervaringen die in dit boek worden beschreven behoren niet tot één van de slachtoffers die ik gesproken heb, maar zijn een samensmelting van verschillende gebeurtenissen zodat de vrouwen die mij hun verhaal vertelden anoniem blijven en hun veiligheid gegarandeerd is.

Het Colombiaanse conflict is één kant van het verhaal. Maar er is een andere, vaak onbekende, kant. Veel Colombianen beschrijven hun land, ondanks alle problemen, als het mooiste land ter wereld. Ze zijn Colombiaan, ze zijn trots op hun

“Koop dit boek en help een meisje in Colombia”

Door het kopen van dit boek draagt u bij aan een betere toekomst voor meisjes in Colombia. Lenny Schouten steunt via Plan Nederland meisjes in Colombia. Voor ieder verkocht boek wordt twee euro opzij gezet om daarmee zoveel mogelijk meisjes voor lange tijd te helpen aan gelijke rechten en kansen. Eén van de meisjes die gesponsord wordt door middel van de opbrengsten van dit boek is Mailyu-Sofia. Haar familie woont in een armoedig huis met muren van houten planken en dakspanen en een dak van cement. Mailya-Sofia's moeder en oma zorgen voor haar, maar ze leiden een armoedig bestaan. Door Mailya-Sofia te sponsoren zorgt Plan Nederland voor goed onderwijs, drinkwatervoorzieningen, gezondheidscentra, bestaanszekerheid en bescherming voor alle meisjes in haar directe omgeving. Want Plan licht kinderen ook voor over de rechten die ze hebben, zodat ze beter voor zichzelf op kunnen komen als dat nodig is. Kansarme jongeren zoals Mailya-Sofia vormen een risicogroep in Colombia. Velen stoppen voortijdig met hun opleiding maar kunnen vanwege de hoge werkloosheid geen baan vinden. Ondertussen proberen gewapende groepen en bendes nieuwe leden te rekruteren onder jongeren. Plan geeft deze jongeren een beter toekomstperspectief. Zij leren de jongeren hoe ze

geschillen vreedzaam op kunnen lossen zonder wapens te gebruiken. Daarnaast geeft Plan seksuele voorlichting aan tieners. Een belangrijk doel hiervan is tienerzwangerschap-
pen te verminderen. Seksueel geweld komt helaas erg veel voor in Colombia. De komende jaren worden met behulp van de opbrengsten die gegenereerd worden met dit boek meisjes als Mailyu-Sofia geholpen. Namens de meisjes in Colombia danken wij u hartelijk voor uw steun middels het kopen van dit boek.

Kijk voor meer informatie over de sponsoring van een kind:
www.plannederland.nl/sponsoreenkind

1

Ik luister naar de salsamuziek die door de smalle straatjes van het centrum van Cartagena galmt, terwijl mijn ogen afdwalen naar de met bloemen versierde balkons van de vele gekleurde huisjes. Traditionele paardenkoetsen met verliefde stelletjes hobbelen over de oude straatkeien tussen de koloniale gebouwen. De meest romantische stad van Latijns-Amerika, zo wordt Cartagena ook wel genoemd. Als een parel verstopt achter de robuuste koloniale stadsmuur waar tot laat in de avond mensen hand in hand genieten van het uitzicht op de zee en de prachtige stad.

De muziek, afkomstig uit de kleine barretjes, klinkt ook deze avond. De grote rode villa van één van Zuid-Amerika's grootste schrijvers, Gabriel García Márquez, ziet uit op de stadsmuur, *La Muralla*, waarover de wind de palmbomen in zijn tuin doet dansen. Op ieder uur van de dag of nacht is er leven op straat; mensen bespreken of de grote schrijver in Cartagena is, of wachten simpelweg op klanten om hun producten, die ze in kleine wagentjes hebben uitgestald, te verkopen. Toeristen die zoeken naar een leuke bar worden aangesproken door mannen, die iedereen de discotheken binnen proberen te lokken.

Het licht wordt nu volledig gedoofd. De menigte begint luid te applaudisseren. Ik blijf ontroerd op mijn barkruk zitten.

Het licht in het barretje gaat weer aan en de vijf muzikanten herenigen zich weer. Een nieuw salsanummer wordt ingezet en opnieuw ben ik de enige bezoeker die zich niet verroert. Het ontroerende solonummer lijkt helemaal vergeten en de heupen van de meisjes worden opnieuw begeleid door de handen van Colombiaanse jongens. Ook op het gezicht van de solist zie ik een kleine glimlach verschijnen. Mij lukt het niet om te lachen. Vandaag niet.

De barman kijkt me bezorgd aan. Zijn blik glijdt van het glas, dat ik in mijn handen heb, naar mijn ogen. Ik doe mijn best om hem zo normaal mogelijk aan te kijken en verdring de tranen die achter mijn oogleden schuilen en een weg naar buiten zoeken. Ik heb nog geen slok van mijn drankje genomen. Er zit een brok in mijn keel die slikken onmogelijk maakt.

‘Wil je misschien een glaasje water? Of een nieuw glas Aguardiente? Het ijs in je glas is gesmolten.’

‘Natuurlijk. Jij bent degene die me geleerd heeft dat ik er geen kater van krijg,’ lach ik de barman toe. Ik probeer me te hervatten en net als op andere dagen mijn stemming en liefde voor de salsa en cumbia terug te vinden. Ik concentreer me op de vrolijke dreuntjes die door de discotheek klinken.

Om me heen zie ik hoe de mensen in de bar plezier maken. Ze dansen op de nieuwste salsanummers en sommigen zingen uit volle borst mee. Opnieuw komt er een grote groep toeristen binnen. Ze vinden snel hun weg tussen de Colombianen en dansen met de lokale jongeren.

Tussen de Colombiaanse jongeren zie ik Sonia staan. Ze ziet er, zoals altijd, geweldig uit en haar donkere huid kleurt fan-

Ik loop tussen de toeristen, maar voel me alles behalve een toerist. Ik ben onderweg naar mijn favoriete barretje waar ik salsa leerde dansen. Vanavond ga ik om een andere reden. Ik hunker naar sterke drank om alles even te kunnen vergeten.

Ik stap naar binnen en net als iedere andere vrijdagavond is er live muziek. Meisjes draaien met hun heupen, terwijl de jongens sensueel om hen heen dansen. Het is geen geheim dat Colombianen expressief en flirtend zijn in hun dans. Ik loop naar de bar als plots het licht dooft. Er gaat een spotlichtje aan dat gericht is op één van de muzikanten op het kleine podium. Hij kucht zachtjes in de microfoon: 'Deze is voor jou, Melissa...'

Ik kijk verbaasd om me heen. Nog nooit eerder heeft iemand een solonummer gespeeld op deze plek. De vingers van de muzikant beginnen bijna ongecontroleerd over de knoppen en toetsen van zijn accordeon te glijden. Alleen een klein geel spotlampje schijnt licht op zijn handen die dansen op Colombia's populairste instrument. Het gezicht en het lichaam van de muzikant bewegen hevig mee en vertellen een verhaal waar ik alleen maar naar kan gissen, maar waarvan het verdriet voelbaar is bij iedere toon die hij aanslaat. Ik kijk om me heen en zie dat bijna alle ogen gericht zijn op de muzikant. De dansende menigte is tot stilstand gekomen en is zichtbaar ontroerd door dit solonummer. De muzikant fronst zijn wenkbrauwen en het lijkt alsof de muziek hem meeneemt naar een andere wereld. Zijn lippen bewegen zachtjes mee op het ritme waardoor de rimpels rondom zijn mond duidelijk zichtbaar worden. Nog één keer glijdt zijn hand over de toetsen terwijl hij de accordeon langzaam laat uitzakken tot zijn hand de grond raakt.

tastisch bij de felle kleuren van haar jurkje, dat rondzwiert bij iedere dansbeweging die ze maakt. Wanneer onze blikken elkaar kruisen, wendt ze haar blik naar de grond. Ik weet dat Sonia zich schaamt. Als ze verlegen opkijkt, geef ik haar een glimlach. Ik hoop dat ze voelt dat ik haar niet veroordeel.

Nog geen maand geleden vertelde Sonia mij haar verhaal. Ze is pas achttien jaar en ze wil dolgraag journaliste worden. Ze wil schrijven over de ongelijkheid in haar land die haar en haar familie zo hard treft. Om haar studie te betalen, prostituteert ze zichzelf in deze toeristentent. Niemand mag weten dat ze op deze manier aan geld komt, ook haar familie weet van niets. Haar kleding is niet ordinair of uitdagend en op het eerste gezicht lijkt ze een normaal Colombiaans meisje dat in de discotheek plezier heeft met haar vriendinnen. Ze danst met een lange, magere blonde man die ik rond de vijftig schat. Hij danst uit de maat en zijn lange armen zwieren onhandig door de lucht. Ik weet dat Sonia straks zal aanbieden om mee te gaan naar zijn hotelkamer voor betaalde seks.

Ik erger me als ik zie hoe de man wellustige blikken uitwisselt met zijn vrienden, trots omdat hij met een mooie jonge Colombiaanse danst.

Met een knal zet de barman mijn drankje en een glas water voor me neer, waardoor ik uit mijn gedachtenwereld opschrik. Waarschijnlijk deed hij het met opzet. Zeker de helft van de meisjes die met hun vriendinnen onschuldig op stap lijken te zijn prostitueren zich hier. Iedere Colombiaan in deze bar weet het, maar niemand praat er over. Het is een wereldje waarin iedereen doet alsof er niks gebeurt en waar ook nooit over gepraat zal worden buiten deze bar. Ik neem een slok aguardiente en proef de smaak van anijs. Het is een van de nationale dranken. Volgens Colombianen zorgt de afwezig-

heid van suiker in dit drankje er voor dat je er geen kater van krijgt.

‘Deze is van die jongen aan het einde van de bar.’ De barman zet een nieuw glas aguardiente voor me neer.

Ik sla het drankje in één keer achterover. ‘Bedank hem namens mij,’ zeg ik zonder op te kijken.

‘Soms denk ik dat jij mannen haat. Waarom is dat toch?’ vraagt de barman terwijl hij me onderzoekend aankijkt.

‘Ik heb niet mijn dag vandaag,’ zeg ik terwijl ik mijn vestje aantrek. Ik betaal de rekening. Ik merk dat de kroeg mij geen troost geeft. Ik had beter op mijn balkon kunnen gaan zitten, uitkijkend over de oceaan. Het zijn juist de kleine dingen van Colombia waar ik de afgelopen maanden van ben gaan houden.

Als ik naar buiten loop, herinner ik me weer waarom ik niet voor mijn balkon heb gekozen. De koude airco van de discotheek maakt plaats voor de benauwdheid van het Caribische Cartagena. Het is nog steeds broeierig buiten en de temperatuur is nauwelijks gedaald. Achter me herken ik de stem van Sonia. Ze reageert lachend op een man die in gebrekkig Spaans de weg naar zijn hotel probeert uit te leggen. Ik besluit niet om te kijken, totdat ik ineens een zachte, koele hand op mijn schouder voel. Als ik me omdraai, kijken twee onbekende ogen mij indringend aan. Ik schrik en blijf verbluft staan.

‘Bedank jij altijd op deze manier voor een drankje?’

Ik realiseer me dat het de jongen is die me in de bar mijn laatste drankje heeft aangeboden.

‘Sorry, ik ben vandaag niet echt mezelf en ik denk dat het beter is als ik naar huis ga,’ zeg ik. Een man is wel het laatste wat ik kan gebruiken vandaag. Ik kijk weg en zie hoe Sonia

met de toerist in de verte verdwijnt. Ik zucht en sla mijn ogen neer.

'Always remember that you are absolutely unique. Just like everyone else...'

Zijn woorden verrassen me. Het is een uitspraak van Margaret Mead, een Amerikaanse antropologe die een grote bijdrage heeft geleverd aan de vrouwenemancipatie. Ik ben verbaasd door zijn uitspraak en blijf stilstaan.

'Wat zei je?'

'Het is een citaat dat in me opkwam toen ik je zag. Je viel me op. Niet alleen je schoonheid; ik zag een aparte blik in je ogen die me geen moment losliet. Terwijl ik naar je keek kwam dit citaat in me op.' Ook zijn blik draait nu weg naar het donkere straatje waarin Sonia zojuist met de man verdween.

Heeft hij de barman gesproken? Wie is deze man? Een apart, maar fijn gevoel overvalt me. Even twijfel ik. Het is beter om naar huis te gaan, maar misschien is het juist nu wel goed voor me om weer een keer een leuke man te ontmoeten. Ik pak een pen en papier uit mijn tasje en schrijf mijn Colombiaanse mobiele nummer op.

'Bel me morgen,' zeg ik hem en sein naar een taxi. Al snel komen er drie tegelijk aanrijden. 'Hoe heet je?'

'Javier. Ik heet Javier. En jij?'

'Liv.'

'Wil je dat ik met je meerijd?' hoor ik hem vragen terwijl ik in de taxi stap.

'No gracias. Misschien spreken we elkaar morgen.' Ik geef mijn adres aan de taxichauffeur die meteen het gaspedaal vindt en wegrijdt. Verbaasd over mijn eigen reactie voel ik mijn ogen zwaar worden. De aguardiente heeft zijn effect op

mijn vermoeide lichaam. Ik sluit mijn ogen en geniet van de rust, maar al snel hoor ik de taxichauffeur zeggen dat ik thuis ben.

'Jij vuile hoer! Je hebt erom gevraagd! Stop met dat gejammer! Het is verdomme jullie eigen schuld! We weten wat je doet en je zult er voor gestraft worden.'

Met één ruk springen de knopen van haar blouse. Hij trekt de spijkerrok, die normaal tot haar knieën valt, met geweld omhoog. De rits prikt scherp in haar buik. Ze verroert zich niet. Haar nagels klemt ze in haar schouders terwijl ze haar borsten met haar ellebogen en armen probeert te bedekken.

Hij slaat haar handen van haar schouders en pakt haar borsten vast. Zijn stoppelige baard drukt in haar gezicht en laat daar rode strepen achter.

'Is dit wat jullie willen?' schreeuwt hij, terwijl hij haar in de hoek duwt. 'Kijk me aan als ik tegen je praat!'

Vervuld van angst en schaamte tilt ze haar hoofd op en kijkt ze hem aan. Naast haar omhooggeschoven spijkerrok heeft ze alleen haar onderbroek nog aan. Het trillen van haar lichaam heeft ze niet meer onder controle nu ze machteloos en half-naakt voor hem staat.

Vanaf een afstandje bekijkt hij haar met een vernederende lach. De haat is in zijn ogen te zien, hij geniet van zijn macht om haar en haar familie op deze manier te vernederen. Dan

wendt hij zich naar haar man en haar twee jonge kinderen die hij in de hoek van de kamer heeft vastgebonden.

‘Ze is een verdomd lekker wijf, niet!?’ brult hij hen toe.

Ze kijken hem niet aan en staren verstijfd naar de grond om de aanblik van hun huilende, halfnaakte moeder te ontwijken. Hij loopt naar het kleinste jongetje, terwijl hij de riem van zijn broek losmaakt. Met zijn grote handen pakt hij zijn gezichtje vast en dwingt hij het jongetje om hem aan te kijken.

‘Kijk naar je moeder, die vuile hoer! Wil je dat ik haar verneder?’ schreeuwt hij naar de kinderen. Ze zijn te jong om te begrijpen waar hij het over heeft, maar de angst is van hun gezichtjes af te lezen. Opnieuw wendt hij zijn blik naar de jongste. In het stof op de plek waar hij zit ontstaat een plasje water dat steeds groter wordt. Langs de beentjes van het kind stroomt een gele vloeistof naar beneden.

‘Stop alstublieft,’ zegt de moeder smekend vanuit de andere hoek van de kamer.

De man spuugt het jongetje minachtend in zijn gezicht en draait zijn hoofd opnieuw naar de vrouw die nog steeds halfnaakt aan de andere kant van de ruimte staat. Hij loopt naar haar toe. Iedere stap klinkt dof op de koude vloer van het kamertje. Langzaam nadert hij haar terwijl hij zijn riem verder losmaakt.

‘Dus jij wilt liever dat ik mijn aandacht op jou richt, hè?’ zegt hij met een zware, hijgende stem. Voor de kleine vrouw blijft hij stilstaan. Hij is zo’n dertig centimeter langer dan zij en hij kijkt op haar neer. Zijn ogen blijven hangen op haar borsten en er verschijnt een grimmige lach op zijn gezicht. Hij laat zijn blik zakken naar haar witte onderbroek. Hij zet nog een stap dichterbij. Opnieuw bekijkt hij haar. Haar witte onderbroek is geel geworden en langzaam vloeit het water langs haar benen.

‘Verdomme!’ schreeuwt hij terwijl hij zich naar de vader richt. ‘Wat een stel angsthazen. Noem je dit strijders? Stelletje smerige bedriegers dat jullie zijn. Ik geef jullie vierentwintig uur om te verdwijnen! Dat ik jullie verdomme nooit meer terug zie!’

2

Ik schrik wakker van een schel geluid dat steeds harder klinkt. Het is de mobiele telefoon met het lokale simkaartje dat ik in de supermarkt voor vijftientig euro heb gekocht. Mijn ogen voelen droog aan, alsof ze me smeken om nog even door te slapen. Ik druk op snooze en sluit opnieuw mijn ogen. Ik denk terug aan de vorige avond in de bar. Hoe zou het met Sonia zijn? Ik hoop dat die smerige *gringo* haar goed behandeld heeft. *Gringo*. Ook ik ben het woord gaan gebruiken dat in Colombia simpelweg duidt op het feit dat iemand buitenlands is. Maar ik gebruik het op de manier zoals de mensen in Guatemala het me leerden, als een benaming voor Amerikanen.

Al snel gaat mijn alarm opnieuw en het wordt alsmaar warmer in mijn slaapkamer. Met kleine oogjes loop ik de trap af naar de huiskamer en de keuken. De ramen in mijn appartement hebben geen glas; een romantische constructie van spijlen zorgt er voor dat er niemand binnen kan komen. Een heerlijke frisse bries doet de witte gordijnen opwaaien, en laat me naar buiten kijken. Ik heb uitzicht op de stadsmuur, de Caribische zee en een klein parkeerterreintje dat dag en nacht wordt beveiligd door een paar mannen die een potje schaak aan het spelen zijn. Het is het vertrouwde beeld waarmee ik

iedere morgen wakker word. Soms heb ik de neiging om de mannen te vragen hoeveel spelletjes ze al hebben gespeeld, of wie er aan de winnende hand is, maar tot nu toe heb ik nog nooit een woord met ze gewisseld. Kijkend naar de mannen op het pleintje herinner ik me Javier.

‘Domme actie van je, Liv, je telefoonnummer aan een vreemde man geven,’ mopper ik tegen mezelf.

Diep in gedachten loop ik naar de keuken. Ik trek de koelkast open en zie dat deze bijna helemaal leeg is. De grote melkpakken die in de deur van de koelkast staan, bevatten geen druppel melk. Stomverbaasd ga ik alle verpakking na en ik zie dat ze allemaal zonder inhoud in de koelkast staan. Een pakje boter is het enige dat nog iets eetbaars bevat. Ik realiseer me dat ik er de laatste tijd met mijn gedachten totaal niet bij ben geweest.

Snel was ik mijn gezicht, bind ik mijn haar in een staart en trek een simpel shirtje aan. Klaar om naar de markt te gaan. Ik pak mijn tas, controleer of er geld in mijn portemonnee zit en neem dan de trappen naar beneden. Mijn appartement is op de bovenste verdieping en bij gebrek aan een lift moet ik iedere dag met de trap. Dat is dan ook meteen het enige dat ik aan lichaamsbeweging doe, omdat het te heet is om te sporten in de Caribische temperaturen.

Een taxichauffeur lacht me toe als hij mijn rode hoofd ziet: ‘Taxi *chica*?’

Ik knik en stap in.

‘Het is warm in Cartagena! Smeer je goed in, want de zon is fel! Waar kom je vandaan?’

Ik twijfel even of ik hem zal vertellen dat ik al voor langere tijd in Colombia ben, maar besluit hem niks te zeggen over de werkelijke reden van mijn verblijf hier. Ik vertel hem dat ik

uit Nederland kom, dat het daar sneeuwt en dat de mensen er nu kunnen schaatsen op de meren. Zijn mond valt open van verbazing, waardoor ik zie dat hij nog maar weinig tanden in zijn mond heeft. Al snel wordt duidelijk dat de man, net als de meeste inwoners van Cartagena, nog nooit buiten Colombia is geweest en dat hij zich geen voorstelling kan maken bij dichtgevroren meren.

Hij begint hard te lachen: 'In Cartagena hebben we slechts twee klimaatseizoenen: heet en heel heet!'

Ik herinner me hoe de schoonheid van de stad me overdonderde toen ik hier voor het eerst aankwam. We rijden door een kleurrijk straatje met tientallen winkeltjes waar ik al meerdere keren leuke slippers heb gekocht voor slechts een paar euro. Het stadscentrum, waar geen straathoek vervuild of slecht onderhouden is, is het decor van kraampjes met zoe-tigheid en gebakken broodjes waarvan de sterke geuren de taxi binnendringen. Afrikaans uitziende vrouwen met wapperende roodgele jurken lopen door de straten om het fruit, dat ze in grote schalen op hun hoofd dragen, te verkopen. Cartagena is als een openluchtmuseum, een plek waar je ogen tekort komt.

De taxi vervolgt zijn route naar de markt. We verlaten het centrum via *La Puerta del Reloj*, de Poort van de Klok. De poort heeft haar naam te danken aan de klokkentoren die bovenop dit gedeelte van de stadsmuur is gebouwd en dient als een van de belangrijkste ingangen naar het oude centrum. De markt is nu niet ver meer. We passeren grote kramen waar verschillende soorten groenten en fruit liggen uitgesteld. Mensen krioelen als mieren door elkaar, verkopers prijzen luid hun koopwaar aan en mannen met grote karren, beladen met nog meer fruit, proberen tussen de auto's door hun

bestemming te bereiken. Boven het fruit steken grote borden karton uit die de prijzen weergeven; drie mango's voor vijftig cent en enorme watermeloenen voor 2000 Colombiaanse pesos, nog geen 75 eurocent per stuk. Avocado's, wel vijf keer groter dan het soort dat ik uit de Nederlandse supermarkten ken, zijn hier voor vijftig cent te krijgen.

De taxichauffeur volgt mijn blikken nauwlettend. Als ik omkijk naar een grote kraam vol mango's, begint hij opnieuw te praten: 'Het is het seizoen van de mango's! Ze zijn er nu in overvloed en heel goedkoop. We hebben de wat hardere en zure mango die je met zout en citroen kunt eten en de rijpe mango die je zo uit de hand eet! Er zijn op de markt ongeveer vijf verschillende soorten mango's te koop, ze variëren in smaak. De kleinste zijn het lekkerst, het zoetst en er zitten geen draadjes in die tussen je tanden blijven hangen!'

Zijn tandeloze lach laat zien hoe trots hij is op zijn land: 'In Colombia hebben we alles! We hebben de Caribische Zee en natuurlijk de Stille Oceaan, allebei hebben ze hun eigen klimaat. Maar ook hebben we jungle, Amazone, hooglanden met besneeuwde bergtoppen, woestijn, tropisch regenwoud, alles! We hebben alle soorten groenten en fruit, maar ook olie, goud, ijzer, nikkel, en niet te vergeten de beste koffie ter wereld!'

We arriveren op het centrale punt van de markt. De taxichauffeur kijkt me in zijn achteruitkijkspiegel lachend aan: '*Bienvenida a mi país chica!*' 'Welkom in mijn land, meisje!'

Het is druk op de markt. Over een paar dagen is het *Semana Santa*, de heilige week voor Pasen. In deze week worden er processies gehouden om de dood en herrijzenis van Jezus te herdenken. Tijdens deze processies draagt men beelden die

de laatste dagen van het leven van Jezus uitbeelden. Het is een week waarin niemand werkt en de winkels grotendeels gesloten zijn. Het lijkt alsof iedereen in Cartagena vandaag nog snel boodschappen doet voordat de *Semana Santa* begint. Binnen een paar minuten loop ik met verschillende gevulde plastic zakken over de markt. De verkopers roepen me toe om nog meer van hun producten te kopen. Waarschijnlijk ben ik een van de weinige toeristen op deze markt. De meeste toeristen gaan naar de supermarkten in het centrum of naar het moderne toeristische schiereiland *Bocagrande*. Toch voel ik me thuis op de markt. Sinds een paar maanden voel ik me geen toerist meer in Cartagena en ben ik gewend geraakt aan de Colombiaanse levenswijze.

Het is prachtig om te zien hoeveel gezichten Colombia kent. Door de eeuwen heen is het een samensmelting geworden van verschillende culturen, continenten en levenswijzen. De Afrikaanse slaven brachten in de koloniale tijd onder andere hun muziek- en dansstijl mee naar het land. Nog steeds geven de Afrikaanse vrouwen iedere avond dansshows op de pleinen van Cartagena. Hun traditionele, felgekleurde jurken die om hen heen wapperen door de snelle heupbewegingen die ze maken, trekken veel bekijks van toeristen. Ook mannen worden betrokken in deze dans, zij maken sensuele bewegingen die versterkt worden door hun schaarse kleding. Hun bovenlijven zijn meestal onbedekt en slechts een losse, felgekleurde broek accentueert hun snelle danspassen. Ook hun taal heeft Afrikaanse invloeden. Het is een Creoolse taal met een Spaanse basis en Afrikaanse elementen. De inheemse bevolking leeft nog steeds in dorpen en stammen in de hooglanden van het Andesgebergte, in het oerwoud en in de noordelijke kustgebieden. Ze hebben hun eigen tradities en kledingdracht.

De mestiezen zijn de grootste bevolkingsgroep in Colombia. Deze groep, van gemengde Europese en Inheemse afkomst, leeft vooral in de grote steden. In het Caribische Cartagena zijn de Afro-latinos echter de grootste bevolkingsgroep.

Lopend over de markt zie ik de verschillende gezichten, culturen en kledingdracht van Colombia voorbij komen. De mengelmoes aan verschillende bevolkingsgroepen in Cartagena is een gevolg van de burgeroorlog die al een halve eeuw aan de gang is. Uit alle hoeken van het land zijn mensen vanwege het geweld op het platteland naar Cartagena en andere grote steden gevlucht in de hoop op een beter leven. Toch is van het gewapend conflict hier op de markt niets te merken. De mensen doen rustig hun inkopen, terwijl de verkopers schreeuwen om iedereen naar hun kraampje te lokken. Ik geniet van de markt, van de chaos en van de kleuren die overal aanwezig zijn.

In mijn tas voel ik mijn mobiel trillen.

'Halo?' In de afgelopen maanden heb ik geleerd hoe men de telefoon opneemt in Colombia. Vreemd genoeg betekent *hola*, hallo, maar aan de telefoon wordt het op dezelfde manier gezegd als in het Nederlands wanneer men de telefoon beantwoordt; de a en de o worden verwisseld. Nooit wordt de naam meteen gezegd. Later zal ik leren waarom dat is.

'Liv?'

Ik herken meteen de stem van Javier. De manier waarop hij mijn naam uitspreekt doet me denken aan mijn verblijf in Peru. Peruanen spreken mijn naam op een andere manier uit, wat het doet klinken als het woord lief.

'Sí,' ik voel dat mijn stem trilt.

'Halo Liv, cómo estás?'